

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

Oseriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefranate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

Nr. 104.

Luni, Marți 12 (24) Maiu.

1887.

BrașovŪ, 11 Maiu 1887.

Incă înainte de a se deschide ultima sesiune a dietei actuale ungare, deputații din stânga estremă au crezut de bine a mai agita puțințelă cestiunea introducerii *limbei maghiare în armată*. Asupra petițiilor junimei academice maghiare de a se introduce limba maghiară în regimentele din Ungaria ale armatei comune, s'a încinsu o discuțiune viuă, la care au luat parte vre-o șese kosutiști, în frunte cu Thaly Kalman. Discuțiunea s'a terminat cu asigurarea ministrului honveților Fejervary, că limba maghiară nu e eschisă din armată, ci se învață ca „limbă a regimentului“ în toate regimentele unguresci, apoi că nu se pretinde cunoștința perfectă a limbei germane, ci numai până la unu gradă orecare, ca oficerii nemaghiari, cari servesc în regimente unguresci sunt datorți a-și însuși în timpu de trei ani limba maghiară. În fine majoritatea a decisu, ca memoratele petițiuni să se predă ministrului honveților, să le studieze și să execute ceea ce se va pute între marginele legii. „Agitațiunea“ pentru limba maghiară se face der în cea mai bună înțelegere. Kossuthiștii strigă și pretind multu, pentru ca Tisaiștii să pôtă la rândul lor stôrce mai multu dela ministeriul de răboiu comunu.

Nu totu cu acêsta tacită înțelegere urmêză *agitațiunea electorală* în Țera ungerescă și în Ardealu. Aici se lovesc în capete dorințele și aspirațiunile diferitelor partide maghiare. Diarele unguresci sunt pline de scrii electorale. Guvernamentalii și-au pus în mișcare aparatul și nu mai trebuie să documentăm, că acesta lucrêză mai tare prin ținuturile cu poporațiune mixtă, unde guvernul a avut până acum cele mai mari succese.

De alegătorii români se apropiă acum ispita în toate chipurile și terorismul va inventa nouă mijloce spre ai trage în partea guvernamentalilor, ér ca ultimú refugiu stau la dispozițiune: baionetele. Tôte aceste însă nu este iertatú a ne face să ne clătinăm și să ne abatem dela calea mântuirii nôstre naționale, care este: solidaritatea tuturor Românilor pe temeiul programei naționale dela 1881.

Diarele unguresci ne aducú o listă de mișcări electorale, în care figurêză și numele unor cărțurari de frunte români de prin ținuturile ungurene și bânățene. Este anevoie a deosebi ce e adevêru și ce e născocire în aceste raporturi, der ar fi timpul, credem, ca cărțurarii din cestiune să nu mai umble cu doi bani în trei pungí, căci se vorú face de risú chiar și înainte celor pe cari voescú să-i servescă.

Toți Români de bine și de inimă trebuie să vegheze cu îndoită atențiune în împrejurările de față, ca să nu sufere scădere moralul național și interesele solidarității nôstre.

Caracteristicu este, că Sêrbii din Neoplanta s'au hotărít a candida pe Ludovicu *Mocsary*, după ce s'au constituit în partidă opozițională. Mocsary pe care, cum scimú, l'au părăsitú alegătorii săi din Halas, a primitú candidatura în Neoplanta. Lucrul acesta îl miră și îl supêră grozavú pe „Pester Lloyd“ și cu multă îngâmfare asigură acesta, că în Neoplanta pôte învinge numai candidatul tiszaiștu Paul Moricz (!)

În ședința de Sâmbătă a debutatú ministrul-președinte Tisza c'unú răspunsú la cunoscuta interpelare a lui Iranyi asupra destăinuirilor fôiei bismarkiane privitóre la *ocuparea Bosniei și a Herțegovinei*. Răspunsul l'a stabilitú Tisza la Viena împreună cu ministrul de externe și l'a cetitú de pe hârtia.

Scimú că „Norddeutsche allg. Zeitung“ a făcutú destăinuirea, că încă la 15 Ianuaru 1887 s'a încheiatú între Austria și Rusia o convențiune, în care Rusia s'a învoitú ca Austria să

ocupe Bosnia și Herțegovina și că prin urmare mandatul de ocupațiune, ce l'a primitú Austria dela congresul din Berlinu n'a fostú decâtú o executare a acestei convențiuni. Foile unguresci au trasú la îndoiea adevêrul acestorú destăinuirí și Iranyi a interelatú în sensul acesta.

D-lu Tisza răspunde acum și răspunsul său nu este decâtú o confirmare a celorlú díse de „Nordd. allg. Ztg.“ În ajunul răboiului ruso-turcescu, declară Tisza, guvernul austro-ungarú s'a decisú pentru neutralitate, der spre asigurarea intereselorú monarchiei și a păcii față cu guvernul rusescu declară: „că monarchia nôstră nu țintesce a lua în posesiune Bosnia și Herțegovina, dorește din contră, ca acolo pentru executarea reformelorú cerute să fiă susținutú puterea turcescá, presupunđú că ea va fi în stare a asigura în modú durabilú liniștea și ordinea în aceste țeri; la casú însă când acêsta nu i-ar fi cu puțință, noi nu putemú suferi pe nimeni altulú, ci vomú trebui să ocupămú însine aceste provincii.“ Resultatul acestorú negocieri fú, că Rusia s'a învoitú la acêsta eventuală ocupare. Numai după încheierea ei s'a împărțitú convențiunea și Germaniei.

Fôia bismarkiană a voitú să se constate, că ocupațiunea Bosniei și a Herțegovinei de către Austria nu este opera ei, ci că ea s'a făcutú printr'o înțelegere între puterile interesate. Nu scimú ce scopú a urmăritú ea cu acêsta destăinuire, der prin ea se constată că la 1877 Austria a cooperatú cu Rusia în contra Turciei. Tôte declarările de mai înainte ale d-lui Tisza și ale presei unguresci, că ocupațiunea nu a fostú întreprinsă în contra Turciei se dovedescú acum ca mincinoșe. De aceea Iranyi s'a pututú cu totú dreptulú provoca la nemulțumirea ce a fostú produs' o între Unguri politica de ocupațiune, care a adusú cu sine îmbunătățirea Turciei, din care cauză condamnă politica lui Andrassy și Tisza.

Interesantă este și destăinuirea ce-o face acum fostulú ambasadorú alú Franciei la Petersburgú Leflô în diarulú „Figaro.“ S'a susținutú, că *Germania* la 1875 a voitú să declare răboiu *Franciei* și numai *Rusia* a împiedecatú izbucnirea răboiului. Generalulú Leflô spune acum, că a avutú în privința acêsta convorbiri cu Țarulú și cu principele Gorciacov.

Ambasadorulú germanú Radovitz — díce Leflô — a întreatú la Petersburgú că ce atitudine va observa Rusia în casulú unui nou conflictú cu Francia și a adausú: „Ce voiți să luați din Turcia?“ Rusia însă a răspunsú că nu voiesce mai multú decâtú posedé. Țarulú a cetitú corespondența dintre Leflô și ministrulú de externe francesu de atunci Decazes, care cerea ca Rusia să tragă sabia, decâtú pacea va fi ruptă. Gorciacov se fi díșitú: „A scôte sabia e multú, der vomú pute ajunge la scopú și făr' de acêsta“.

În fine spune Leflô, că Bismark a díșitú la 1874 către prințulú Orlov: „Nu, nu vomú răboiu cu Francia, der Francia își reorganizêză prea curêndú armata, de aceea vomú o garanțiă, o siguranță, vomú să ocupămú Nancy-ulú“.

Destăinuirile aceste dovedescú, că în sîmulú diplomației se țese acum cu multă stăruință pânza unei noue grupări a puterilorú europene. În privința acêsta crisa ministerială din Francia jôcă unú rolú însemnatú. Până astăzi încă nu se scie cum se va compune viitorulú ministerú francesu și decâtú va rămâné în postú generalulú Boulanger. Mii de adrese din Francia însă au cerutú președintelui Grévy să nu scôtă din combinațiă pe generalulú Boulanger.

Voci din pressă asupra conferenței nôstre.

Sêcuiesculú „Szekely Nemzet“ se ocupă și elú de conferința, și sub titlulú „Pasiviști“ serie următórele:

În linișce frumôsă și în aplause furtunose general s'a împrăștiatú conferința din Sibiu. S'au ridicatú strigări de „să trăiascá“ pentru președintele Barițu, pentru membrii comitetului și în sfârșitú pentru toți Români presentí și absentí, din punctú de vedere alú unității naționale.

Conferința din Sibiu așa-deră „a succésú strălucitú“. A impusú cum se cuvine chiar Sașilorú, cari, cu privire la gustulú lorú predilectú față cu statulú maghiarú, s'au despărțitú de Români conferențiarí cu simțemêntulú unei deosebite geloșii. Căci afară de cuprinsulú „simburosú“ alú discursului de deschidere alú președintelui, adunarea a avutú și momente, cari au întrecutú chiar și cele mai fantastice enunțațiuni ale ultraiștilorú sași.

Punctele rezoluțiunei nu suntú noué; numai „vinú vechiu în burdulú nou!“ Ceea ce lăturile stătute ale conferinței din 1884 amestecă încâtva nou, este estinderea pasivității și asupra Românilorú din Țera ungerescă. Pentru părțile ardelenene anume s'a exprimatú pasivitatea absolută, pentru cercurile ungurene pasivitatea relativă.

Asupra celorlalte puncte ale rezoluțiunei de astă datú nu vremú să reflectămú. O ôre care nebunie, ca să nu dícemú jumătate smintelă, caracterisêză punctele, alú carorú nonsens pôte fi întrecutú numai prin réua lorú intențiune. La timpulú său ne-amú rostitú mai amênușitú despre acêsta. Acum nu le ținemú demne a risipi pentru ele cernela și negrela de tiparú.

Pentru acum vremú să facemú numai câteva observări la pasivitatea primită cu aplause pocnitóre de circú. Să ne adêncimú în cugetare. Ce crimă așa mare a pututú comite statulú maghiarú în contra cetățenilorú români ai statului, încâtú o conferință, care „vré să pretindă caracterulú generalității, trebuie să enunțe abstenența dela participarea la vieța parlamentară?

Ce este ôre pasivitatea? În casulú de față: refuzarea și respingerea unuia din cele mai cardinale drepturi, a dreptului de a alege deputați la dietă; renunțarea la unú dreptú, a cărui exercitare este o datorie; mărturisirea pe față că se abținú dela unú actú constituționalú pe care, decâtú s'ar opri, ar trebui să-lú reclame ori ce patriotú cinstitú.

Der ei nu voescú parlamentú ungurescu. Nu voescú din motivulú, fiindcă n'au încredere în majoritatea esistentă a partidei. Și nici din acêlú motivú refuză ei participarea la acêstú actú cetățenescú constituționalú, fiindú că nu suntú mulțamiți cu guvernulú de ađl. Fisionomia unei diete se basêză dóră pe calculú omenescú și acum ei încă nu sciu cu hotărîre, ce felú de majoritate va eși din urne! Decă ei „și-ar basa atitudinea lorú [pe aceste principii, atunci arú trebui să desfășure cu atătú mai mare acțiune [contra guvernului și majorității de ađl. Decă ei arú fi atacați în interesele lorú politice ori naționale și confesionale, atunci nici o putere pământescă nu i-arú pute reținé dela o acțiune energicá comună contra guvernului și majorității de ađl. Ei arú fi atunci cei dintâi, cari arú desvolta în parlamentú o activitate în mêsură mai mare pentru propriile lorú interese. E sigurú, că ei n'arú lâsa din drepturile lorú.

Der lucrulú nu e așa. Ori câtú de multú se plângú de apăsarea naționalității lorú; ori câtú de mare e strigătulú lorú de durere din cauza strivirei confesiunei, limbei, moravurilorú și instituțiunilorú lorú: acêsta e în cele mai multe casuri numai curată flecăriă, fôrte adeseori réutaciôsă ațitare în josú. Ei nu au, nu potú avé astfelú de obiecțiuni îndreptățite. Statulú maghiarú consideră pe Slovaci, pe Germani, pe Jidovi, pe Sași, pe Valahi ca și pe Unguri de copii ai săi; elú nu face nici o deosebire între ei din cauza confesiunei său naționalității. Asta o sciu bine ei însiși. Der totuși trebuie să existe unú punctú comun de atingere, în care inteligența română cu agitatorii sași au unú rendez vous. Și acêstú punctú este fura contra [statului maghiarú. În acêstă privință Români întrecú, pôte, chiar pe domni sași.

Refuzândú ei să între în parlamentulú ungurescu, în corpulú legiuitorú, recunoscú totodată tária constituțiunei statului maghiarú ce se ntemeiază pe principii democratice. Neluândú ei parte la legislațiune, exprimă tot odată, că constituțiunea ungerescă le ofere depliră ga-

ranția despre aceea, că ei și fără conlucrarea lor vor gusta neturbura și nescurtați și de aci înainte drepturile lor de cetățeni ai statului.

Passivitatea este un semn tăcut al necondiționatei încrederi, ce o pună ei în constituțiunea statului maghiar. Credem că conferința din Sibiu în principiu n'a voit să ne voteze încredere; în faptă însă totuși a făcut-o. Căci dacă n'ar pune nici o încredere, atunci n'ar fi exprimat din nou passivitatea cu atât de mare liniște.

Mișcarea electorală.

Cetimi în foile ungurești:

În partea sudestică a comitatului Sătmăru își dau Românii silințe să pună candidați de „deputați dietali naționaliști“ și anume: în Baia mare pășesc ca candidați preotul gr. cat. Dr. Vasile Lucaciu; în Crașeu preotul gr. cat. Emil Pelle; în Mediașul de Arieș Dr. Gavrilă Lauran.

(E de dorit ca d. Dr. Lucaciu să ne lămurească în privința acestor pretense candidări; ce și cum?—Red. „Gazetei“.)

În comitatul Carăș-Severin, pășesc într'un cerc candidatului de adv. Babeș, fiul d-lui Vincențiu Babeș; într'alt cerc economul Popă, fiul locuitorului din Jabeliu Vincențiu Popă.

(Aici am găsi de cuviință ca d-l V. Babeș să ne dea deslușiri. — Red. „Gazetei“.)

În Lipova protopopul V. Hamsea stăruiește pentru alegerea candidatului unguer guvernamental.

(Să fie adevărată această? Și dacă adevărată este, cel îndemnă pe d. Hamsea, om independent, să se facă sluga Ungurilor? — Red. „Gaz.“)

În Oradea mare figură în comitetul electoral guvernamental maghiar Iosif Roman, Iosif Vulcan red. „Familiei“, și vicarul Beleş.

(De d-l Vulcan, care figurează de mult într'un comitet redacțional unguresc, nu ne mai mirăm; ne mirăm însă și nu ne vine a crede lucrul acesta despre d. Iosif Roman și vicarul Beleş! Cerem deslușiri! — Red. Gaz.)

În Ceica pășesc ca candidați guvernamentali și totodată adversari Iosif Vulcan și profes. Alexandra Roman.

(Și pe tărâmul guvernamental voiesc să se combată literații și profesorii noștri? — Red. Gaz.)

În Radna, comit. Aradului, candidă Ion Beleş, cel care s'a lăpădat în „Nemzet“ împreună cu totă familia sa de programul național român.

(Cu ce drept vorbesce d. Ion Beleş în numele familiei sale? Noi scim sigur, că sunt membrii de aproape ai familiei sale, cari nu împărtășesc nicădecum vederile sale scrinate politice! — Red. Gaz.)

Guvernamentali unguri din Arad au oferit lui Max Falk, redactorul lui „Pester Lloyd“, din nou candidatura. Cu această ocaziune notarul public Bonciu i-a ținut un discurs, în care țise că ar comite Aradul o crimă, dacă nu l'ar alege (pe Falk) deputat.

(Pentru ce se-lă alegă deputat? Pentru ce se potă insulta pe Român cu mai mare aplomb în „Pester Lloyd“? În ce consistă „crima“ de a nu alege pe d-l Falk? — Red. Gaz.)

SCRILE ȚILEI.

Diua de 3 (15) Maiu fu frumosă srbătorită — precum ni se scrie — de tinerii români din Viena. Tinerii, în număr de vre-o 30, s'au adunat în frumoasa comună Hütteldorf de lângă Viena, și aci au srbătorit solemnă și în liniște și deplină serioșitate. Studentul medicinist Aurel C. Popoviciu a salutat pe cei prezenți prin o cuvântare festivă, în care se arată însemnătatea țilei de 3 (15) Maiu. S'a cântat după această „Deșteptă-te Române!“ Studentul de filosofie G. Bogdan prin o scurtă dare de seamă arată trecutul poporului nostru ardelean. S'au citit apoi cele 16 puncte primite de adunarea din Blășiu la an. 1848, s'a cântat încă odată „Deșteptă-te Române“ și la fine s'a decis să se trimită din partea junimei române din Viena o cunună pe mormântul lui Avram Iancu. După această a urmat petrecerea.

„Democratul“ din Ploesc scrie: „Emigrarea Transilvănenilor în țera noastră continuă într'o proporție ne mai pomenită, venind cu calea ferată de la Brașov, în fie-care și două trenuri aduc în câte 3 și 4 vagoane bărbați, femei și copii, cari părăsesc Transilvania din cauza miseriei. Ei sunt Români, Unguri și Sasi. Unii rămân pe aici, alții pleacă cu calea ferată spre Buzău, și alții spre Bucuresc.“

Partida populară săsescă a pus candidați de deputați dietali pe următorii domni: în cercul electoral I al Sibiuului Dr. Oscar de Meltz, în cercul II Heinrich Kästner (deputatul de până acum), în cercul Cristian Iosif Gull (deputatul de până acum), în cercul Cisnădie Edmund Steinacker (deputatul de până acum),

în cercul Nocrich Samuel Dörr (deputatul de până acum), în orașul Brașov Adolf Zay (deputatul de până acum), al doilea candidat, în cercul de afară, necunoscut; în cercul Țera Bârsei de sus Iohann Imrich (deputatul de până acum), în cercul Țera Bârsei de jos necunoscut candidat, în cercul Mediaș necunoscut candidat, în cercul Sighișora Wilhelm Wenrich (deputatul de până acum), în cercurile Bistrița, Cincu mare, Agnita și Cohalm necunoscuți candidații.

Proprietarul din Bihor Emeric Sztaroveszky, care a murit în țilele acestea în Oradea mare, a testat totă averea sa de 100,000 fl. pentru înființarea unui spital de copii în acel oraș. Singura soră a răposatului va folosi, cât va fi în viață, interesele capitalului.

„Școlă și Familia“, foia pentru părinți și învățători, ce apare de două ori pe lună în Brașov, a trecut dela 1 Aprilie 1887 sub redacțiunea d-lor profesori Ioan Popea și Andrei Bârseanu. Trei nume au apărut până acum sub noua redacțiune și oricare a cetit această foia pedagogică, înainte și după 1 Aprilie, s'a putut convinge, că dela această dată din urmă valorea ei merge necontestabil crescând cu fie-care nou număr ce apare. Pe când mai înainte se vorbea în foia numai de cutare și cutare pedagog vestit și se tratau pur și simplu lecțiuni de școlă, cu puține excepțiuni, astăzi pe lângă acestea găsim în ea părinții și învățătorii tractate interesante, învățături frumoase, găsesc un izvor de cunoștințe folositoare pentru viața de toate țilele, în familie, în școlă și în societate, află continue informațiuni despre progresul cultural al Românilor de pretutindena, despre mișcarea noastră literară ș. a., cuprinsul celor trei nume apărut sub noua redacțiune e: Nr. 1 dela 1 (13) Aprilie 1887: Cătră cetitori. Insemnătatea creșterii în familie și influința ei asupra vieții poporului. Cum are să facă învățătorul pe elevii din anul I de școlă cunoscuți cu noțiunea „propozițiune“. Învățătorilor români (poesiă). Bibliografia Diverse. — Nr. 2 dela 15 (27) Aprilie: Un bărbat vrednic (Episcopul I. Popasu). Adresa Brașovenilor cătră Prea S. Sa Păr. Episcopu Ion Popasu. Intocmirea unei grădini de școlă. Lecțiune practică din fizică. O călătorie prin aer dela Paris la Norvegia. Odă Episcopului Ion Popasu (poesiă). Bibliografia Diverse. — Nr. 3 dela 1 (13) Maiu: În aer liber! Copii încă se fac odată omeni mari. Din convorbirile unei mame. Afacerile școlare în sinodul arhidieceșan din Sibiu. Căntece de primăveră. Bibliografia Diverse. — Recomandăm cu totănadinsul părinților și învățătorilor această foia pedagogică de valoare, care mai are și avantajul, că e foarte ieftină: 3 fl pe an pentru Austro-Ungaria și 10 lei pe an pentru România.

D-l Vasile Morariu, fiul Metropolitului din Bucovina Silvestru Morariu, și d-șora Olga de Stamatii își vor serba cununia la 28 Maiu (9 Iunie.)

Ni se scrie: În 17 Maiu n. ridicându-se nise nori grei dinspre Șimleu și Nușfalău, adevă de cătră sudvest, veniră în direcțiune nordestică vrsându-și anteu grindina (ghiață, pără) curată, apoi o plăie torențială preste hotarul comunei Zalnoc. Grindina a fost mare de mărimea ouălor de porumb, dăr au fost fire și de mărimea unui orologiu de busunar. N'am informațiuni despre dauna ce au suferit alte comune, dăr locuitorii comunei Zalnoc au multă daună în holde, cari fiind grase și sęcările cu spiculă afară, parte au fost culcate la pământ de tempestate, parte au fost lovite de grindină și rupte. Desastrul pentru această comună este cu atât mai mare, cu cât locuitorii sunt sermani și au de solvit multă restanță de dare, precum și speșele comasării, carea acuma decurge. „Asonia.“

În săptămâna trecută s'au prenotat în suburbiul Scheiu al Brașovului, de cătră o comisiune militară, încvartirări de trupe în casele locuitorilor.

Comisiunea economică a comitatului Sibiu a stabilit pe anul curent următoarele premii pentru nimicirea animalelor răpitoare: 4 fl. pentru un pui de urs, 6 fl. pentru un urs de cel puțin 1 an, 8 fl. pentru o ursică de cel puțin 1 an, 2 fl. pentru un pui de lup (care încă suge), 3 fl. pentru un lup care pôte fugi, 5 fl. pentru o lupică, care pôte fugi.

La 2 (14) Maiu, scrie „Epoca“, s'a încheiat între guvernul austro-ungar și guvernul român un aranjament, în baza căruia Austro-Ungaria renunță a mai avea protegia în România cu începere dela 1 Ianuarie 1888. S'a și afișat la consulatul austro-ungar din Bucuresc un avis, prin care se aduce această la cunoștința acelor protegiați, și prin care sunt preveniți,

d'a se pune în măsură d'a dobândi o naționalitate înainte de termenul indicat.

În țilele acestea a încetat din viață Dr. A. Vulpeanu, decanul facultății de medicină din Paris. Mărtea sa e simțită cu atât mai multă durere, cu cât Dr. Vulpeanu era socotit ca o celebritate medicală nu numai în Franța, dăr și în totă Europa.

În ședința din Aprilie a comisiunii administrative a comitatului Huniädora, inspectorul de dare a raportat, că în urma rețelor perspective financiare sumele avisate până acum pentru procurare de cărți și foi periodice la bibliotecile școlare s'au sters. Chiar și diurnele pentru vizitarea prescrișoră adunări învățătoresc li s'au detrasă învățătorilor. Zidirea edificiului școlar al statului promis în Deva de asemenea s'a amânăt, această școlă n'a primit nici măcar mijloce de învățământ gratis. În Simeria s'a sistat relutul pentru învățătore de lucru, s'a sistat și lăfa învățătorilor de cantă din Orăștia. În Hunedora lipsesc băncile școlare, pentru care ar fi necesar 50 fl., dăr și aceștia s'au refusat. — Cum vedem, școlile unguresc progresază paralel cu visteria ungurescă, adevă dau înainte ca racul.

Ministrul unguresc de agricultură, industrie și comerț a conces, ca în comuna Ocuriș, comitatul Bihor, să se țină în fiecare Marți țerg de săptămână.

D-șora Christeanu a depus cu succes esamenele pentru licență în științele fisico matematice la universitatea din Bucuresc.

Maiul școlarilor români dela ambele școle profesionale din Alba-Iulia se va țină în 14 (26) Maiu 1887, în cercul „Prater“ (pre timp ploios la „Sore“). Începutul la 3 ore p. m. Prețul intrării de persoană 60 cr., de familie 1 fl. 50 cr. v. a. Venitul curat este menit pentru biblioteca școlară. Comitetul aranjator. Supra solvirile se vor chita pre cale țiaristică.

La facultatea de litere din Bucuresc.

Cetimi în „Românul“ de Sâmbătă:

Duminea trecută, d. Șăinenu, licențiat în litere și în filosofie, autorul folosișoră și erudite lucrări intitulate *Elemente Turcești în limba română și Ielele* (studii de mitologie comparativă), și-a susținut înaintea juriului facultății de litere din Bucuresc tesa pentru obținerea gradului de licențiat.

Subiectul ales de candidat este intitulat *Incercare asupra semasiologiei române*. Modul de a fi studiat, priceput și îmbogățit cu cercetări proprii și științifice subiectul terei sale a atras eminentului ténér laudele facultății. Tesa sa e un eveniment în tăcarea noastră facultate de litere; ea este fără îndoială cea mai originală din puținele câte s'au susținut până acum.

Juriul, presidat de d. B. P. Hașdeu și compus din d-nii Francuș, Maioreșcu, Frollo și Quintescu, a recunoscut meritele lucrării în cestiunile puse recipientului.

La finele ședinței, intrând pentru a anunța d-lui Lazăr Șăineanu hotărirea juriului, președintele, d. B. P. Hașdeu a roștit următoarele cuvinte:

„Domnule Șăinene! Nemuritorul mitropolit Dosofteiu țice într'un loc din Vietele sântilor: *în ce chip bogătașii doresc să aibă cuconi pe urmă la avușia lor, așa și filosofii la dășcălia lor doresc să lase ucenici pe urmă*.“

„Ca istoric, ca filolog, ca limbist, lasă și eu trei ucenici, de cari am tot dreptul de a fi mândru; unul d. Tocilescu, este astăzi coleg al meu, și aș dori ca și cei lalți doi, d. Bianu și d-ta, să-mi fiți de asemenea colegi cu o ție mai curând.“

„În curs de ani îndelungați, două școli diametralmente opuse, de o potrivă tendențioșe, dăr fiecare într'o altă direcțiune, pretindeau a studia naționalitatea română. Una era mișcată de un patriotism rău înțeles, care o făcea să vadă pretutindeni numai acua română; cealaltă se sbuciuma a înegri nemul românesc pe toate terimurile, scalcind originea noastră, caracterul nostru, trecutul și nșunțele.“

Din cele două școli, cea pretinsă patriotică era mai bună, căci cel puțin ea pleca dela inimă; pe când cealaltă era minată de patime șeu — ceea ce este și mai rău — de nise interese clandestine.

„Dăr ambele au început să dispară, dând loc unei școli curate științifice, care urmărește adevărul și numai adevărul.“

„Cercetările d-tale de până acum, și mai ales ultima lucrare, asigură ună ageră luptă în sinu! acestei noue direcțiuni. Felicitându-te, imi pare bine de a ție vesti că *Facultatea te-a admisă cu toate bilele albe*.“

La rëndul nostru, felicităm și noi pe noul licențiat și-i urăm aceeași ardore și același succes la muncă și de aci înainte ca și în trecut.

Asupra *Semasiologiei* vom reveni la timp. Am voit de rëndul acesta a semnala susținerea terei și a

Cursul la bursa de Viena din 21 Maiu st. n. 1887.

Table with financial data from Vienna, including gold and silver prices, exchange rates, and interest rates.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficiala dela 8 Maiu st. v. 1887.

Table with financial data from Bucharest, including exchange rates and interest rates.

Cursulu pietei Brasov

din 23 Maiu st. n. 1887.

Table with financial data from Brasov, including exchange rates and interest rates.

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei“

se potu face cu inceperea dale 1 si 15 ale fiecarei luni, mai usor prin mandate postale.

Adresele ne rugamu a ni se trimite exactu aratandu-se si posta ultima.

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription rates for Austro-Ungary: 3 fl. for 3 months, 6 fl. for 6 months, 12 fl. for 1 year.

Pentru Romania și străinătate:

Table showing subscription rates for Romania and abroad: 10 francs for 3 months, 20 for 6 months, 40 for 1 year.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

TARIFA

anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repetiri se acordă următoarele rabate:

Table showing discounts for repeated advertisements: 10% for 3-4 days, 15% for 5-8 days, 20% for 9-11 days, 30% for 12-15 days, 40% for 16-20 days.

Dela 20 de repetiri în susu 50%.

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facu învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai susu.

Mersul trenurilor

Valabilu dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with train schedules for various routes including Predeal-Budapesta, Teiuș-Arad-Budapesta, and Budapest-Arad-Teiuș. Includes columns for train types and departure times.

Nota: Orele de nopte suntu cele dintre liniile grose.